

IV. VÝBĚR VHODNÉHO TYPU OBALU

Přehled obalů KSM lesních dřevin, u kterého byla na specializovaných pracovištích (VÚLHM –VS Opočno; ÚZPL LDF MZLU v Brně) s pozitivními výsledky ověřena biologická vhodnost daného pěstebního obalu pro užití v lesním školkařství, uvádí **Katalog obalů**.

Drtivou většinu pěstebních obalů, aktuálně popisovaných v *Katalogu obalů*, reprezentují pevné neprorůstavé sadbovače (18 typů); pouze dva z celkově dvaceti doporučených pěstebních obalů umožňují kořenům semenáčků a sazenic lesních dřevin prorůstání (*Jiffy-pots 1*; *Jiffy 7*). S výjimkou jediného (rašelinocelulózový kelímek *Jiffy-pots 1*) pak všechny otestované obaly uplatňují technologie intenzivního pěstování sadebního materiálu na „vzduchovém polštáři“.

Pomůckou k výběru konkrétních vhodných typů obalů KSM lesních dřevin ve školkařské a zalesňovací praxi jsou **grafické symboly (X; O) v tabulkách 1 a 2**. Symboly X (křížek) a O (kolečko) v tabulkách označují vhodné typy obalů pro krytokořenné semenáčky a sazenice jednotlivých druhů dřevin. Označení „X“ představuje doporučené obaly s ukončeným testováním obalu po 3 letech po výsadbě; označení „O“ znamená podmíněně doporučený pěstební obal (jeho testování nadále pokračuje, zatím proběhly zkoušky pouze v prvním roce po výsadbě).

Tábluka 1: Vhodné typy obalů pro krytokořenné semenáčky a sazenice smrčku (SM), borovice (BO), jedle (JD) a douglasky (DG)

číslo katalogového listu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
NÁZEV OBALU PRO PĚSTOVÁNÍ KRYTOKOŘENNÉHO SADEBNÍHO MATERIÁLU	ROOTRAINER SHERWOOD	ROOTRAINER FLEET A	JIFFYPOTS 1	JIFFY 7	QUICK POT 35 T	QUICK POT 60T/15	QUICK POT 24 T	QUICK POT 12T/18	PLANTEK 63 F	PLANTEK 35 F	QUICK POT 12T/10	HIKO V - 265	QUICK POT 60T/17	HIKO V - 120 Sre5Ht	HIKO V - 310	HIKO V - 350	TURBUS 300	QUICK POT 6T/20	HIKO V - 400	QUICK POT 15 T
buňka	4	5,5	11	5	5	4,8	5,7	7,6	4,2	5,7	7,6	4,8	4,8	3,8	6,8	6,6	5	11	6,7	6,7
výška [cm]	12	17	10	9-9,5	11,5	15	16	18	9	13	10	15	17	11	10	12,5	16,5	20	15	15,5
objem [ml]	175	300	700	200	200	200	330	650	90	275	430	265	240	120	310	350	250	1600	400	410
SM				O	X	X			X	X	X			X	X	O				
semenáčky do 25 cm																				
sazenice do 35 cm			X								X				X	O				O
sazenice 36 – 50 cm			X																	
BO																				
semenáčky do 14 cm	X	X		O	X	X	X		X	X		X	X	X	X	O	O		O	
semenáčky 15 – 25 cm						X	X		X	X		X	X	X						
sazenice 26 – 35 cm								O										O		O
sazenice 36 – 50 cm																				
JD																				
sazenice do 35 cm								O												O
sazenice 36 – 50 cm																				

Pozn.: X – ukončené testování obalu po třech letech po výsadbě, O – ověřování po prvním roce po výsadbě, neukončené testování obalu

Tabulka 2: Vhodné typy obalů pro krytokořenné semenáčky a sazenice modřínu (MD), dubu (DB), buku (BK), javoru (JV) a jasanu (JS)

číslo katalogového listu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
NÁZEV OBALU PRO PĚSTOVÁNÍ KRYTOKOŘENNÉHO SADEBNÍHO MATERIÁLU	ROOTRAINER SHERWOOD	ROOTRAINER FLEET A	JIFFY-POTS I	JIFFY 7	QUICK POT 35 T	QUICK ROT 60T/15	QUICK POT 24 T	QUICK ROT 12T/18	PLANTEK 63 F	PLANTEK 35 F	QUICK ROT 12T/10	HIKO V - 265	QUICK ROT 60T/17	HIKO V - 120 Sřeštitel	HIKO V - 310	HIKO V - 350	TUBUS 300	QUICK POT 6T/20	HIKO V - 400	QUICK POT 15 T
buňka	4	5,5	11	5	5	4,8	5,7	7,6	4,2	5,7	7,6	4,8	4,8	3,8	6,8	6,6	5	11	6,7	6,7
výška [cm]	12	17	10	9-9,5	11,5	15	16	18	9	13	10	15	17	11	10	12,5	16,5	20	15	15,5
objem [ml]	175	300	700	200	200	200	330	650	90	275	430	265	240	120	310	350	250	1600	400	410
MD																				
semenáčky	X	X		O	X	X	X		X	X		X	X	X	X	O	O			
15 – 25 cm																				
semenáčky								O											O	O
26 – 50 cm																				
sazenice								O								O				
do 50 cm																				
poloodrostky																				
51 – 80 cm																				
DB																				
semenáčky do	X	X		O	X	X	X		X	X		X	X	X	X	O	O			
35 cm																				
BK																				
semenáčky						X	X			X		X	X				O		O	O
36 – 50 cm																				
JV																				
semenáčky																				
do 35 cm																				
JS																				
sazenice								O												
do 35 cm																				
sazenice								O												
do 50 cm																				
36 – 50 cm																				
poloodrostky																				
51 – 80 cm																				

Pozn.: X – ukončené testování obalu po třech letech po výsadbě; O – ověřování po prvním roce po výsadbě; neukončené testování obalu

Doporučená velikost obalů pro pěstování výsadbyšchopného krytokořenného standardního sadebního materiálu (ČSN 48 2115/Z1, Tabulka 3)

Dřevina	Sadební materiál	Výška nadzemní části cm	Doporučená velikost obalů cm		Minimální přípustná výška obalů ^{b)} cm
			horní průměr ^{a)}	výška obalu	
SM	Semenáčky	do 25	5	10	10
	Sazenice	do 35	10	10	10
		36 – 50	12	12	10
	Poloodrostky	51 – 80	15	15	12
81 – 120		20	20	15	
BO	Semenáčky	do 14	4	12	10
		15 – 25	5	18	15
	Sazenice	26 – 35	8	18	15
		36 – 50	12	18	15
MD	Semenáčky	do 25	4	12	10
		26 – 50	8	18	15
	Sazenice	do 50	8	18	15
		51 – 80	12	18	15
Poloodrostky	81 – 120	15	30	26	
	Sazenice	do 35	8	18	15
JD, DG		36 – 50	12	18	15
	BO, JD, DG	Poloodrostky	51 – 80	15	18
81 – 120			20	30	26
DB, BK, JV, JS	Semenáčky	do 35	4	12	10
		36 – 50	5	18	15
	Sazenice	do 35	8	18	15
		36 – 50	8	18	15
	Poloodrostky	51 – 80	12	18	15
		81 – 120	15	30	26

a) U obalů s kruhovým průřezem je horní průměr obalu měřen jako průměr kruhu. U obalů s horním průřezem čtvercového tvaru se měří strana čtverce. U obalů s horním průřezem obdélníkového tvaru jde o průměr ze součtu kratší a delší strany obdélníka.

V případě osazování obalů krytokořennými semenáčky je možno minimální horní průměr obalů pro krytokořenné sazenice snížit až o 1/3.

b) U minimální výšky obalů lze povolit určité tolerance podle typu a velikosti pěstovaných rostlin. Minimální výška obalů přitom nesmí být menší, než je minimální délka kulového kořene sadebního materiálu stejného výškového rozpětí. Výjimkou jsou semenáčky listnatých dřevin (do výšky 35 cm) pěstované na vzduchovém polštáři, kde je tolerována minimální výška obalů 10 cm.